SIEDMA ETAPA:

BYŤ VĎAČNÝ V ČASE SKÚŠKY

(MAJKA HOMOĽOVÁ)

"Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré." (Rim 8,28)

Je vôbec možné byť vďačný, aj keď sme skúšaní? Zdá sa to byť nemožné, pohoršujúce. A predsa je to pravdepodobne najvyšší stupeň vďačnosti. Ako na to?
V závere našej cesty vďačnosti budeme spoločne uvažovať nad pohoršením zo zla a utrpenia a učiť sa štyrom postojom, ako žiť vďačnosť v čase skúšky.
Poďme na to :)

1. POHORŠENIE ZO ZLA A UTRPENIA

Smrť, utrpenie nevinných, katastrofy, zdanlivé mlčanie Boha na nespravodlivé situácie, sú skutočne pohoršujúce. Nejde o to, aby sme si ich nevšímali. Napokon, Biblia aj Cirkev o nich veľa hovoria.
V Katechizme katolíckej Cirkvi čítame:
Ak sa všemohúci Boh Otec, Stvoriteľ usporiadaného a dobrého sveta stará o všetky svoje stvorenia, prečo jestvuje zlo? Na túto otázku, takú naliehavú a nevyhnutnú, takú bolestnú a tajomnú, nepostačí nijaká rýchla odpoveď. Odpoveďou na ňu je kresťanská viera ako celok: dobrota stvorenia, tragédia hriechu, trpezlivá láska Boha, ktorý vychádza človeku v ústrety svojimi zmluvami, vykupiteľským vtelením svojho Syna, darom Ducha, zhromaždením Cirkvi, silou sviatostí a povolaním do blaženého života. Slobodné tvory sú pozvané, aby s týmto životom vopred súhlasili, ale môžu ho aj vopred odmietnuť, čo je hrozné tajomstvo. V kresťanskom posolstve niet takého prvku, ktorý by z určitého hľadiska nebol odpoveďou na problém zla.*[1]*

Pri našom uvažovaní o utrpení si potrebujeme uvedomiť 3 pravdy:

1. Boh nechce zlo
2. Boh si poslúži všetkým... aj zlými vecami
3. Božia logika nás nekonečne presahuje.

Pravda prvá:
A/ BOH NECHCE ZLO
"Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy." (1Jn 1,5)
"Boh je láska." (1Jn 4,8)

Medzi Bohom a zlom je úplná nezlučiteľnosť. Niekedy sa nám zdá, že Boh nám môže poslať nešťastie. Niekedy sme pokúšaní povedať: "Čo som Bohu spravil? Za čo ma trestá?" Ale nie je to tak. Boh neposiela zlo. Nikdy. On je úplne dobrý.
V Starom zákone sú Bohu občas pripisované zlé činy: trestanie, utrpenie, nešťastia.. Ale Starý zákon nie je plnosťou Zjavenia, ktoré prichádza v Ježišovi Kristovi. S Ježišom spoznávame absolútnu dobrotu Boha: v ňom nie je žiadne zlo. Naopak, Ježiš berie na seba všetko zlo, to, čo páchame, ako aj to, ktoré znášame.
"Boh neprišiel zrušiť utrpenie. Neprišiel ani aby ho vysvetlil. Prišiel, aby ho naplnil svojou prítomnosťou." (Paul Claudel)

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie, budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk

V knihe **Noc** rozpráva Élie Wiesel o svojej skúsenosti so zlom a o tom, ako stratil vieru v Boha. Malé blonďavé dieťa s tvárou anjela zbožňované celým koncentračným táborom v Osvienčime jedného dňa obesili: "Tak kde je Boh? A vo svojom vnútri som počul hlas, ktorý mi odpovedal: Kde je? Tu predsa, obesili ho na tejto šibenici..."

V úvode k tejto knihe odpovedá François Mauriac:
A ja, ktorý verím, že Boh je láska, čo som mal odpovedať môjmu mladému priateľovi, ktorého modré oko si zapamätalo odraz smútku anjela, ktorý sa jedného dňa zjavil na tvári popraveného dieťaťa? Čo som mu mal povedať? Povedal som mu o tom Izraelitovi, o jeho bratovi, ktorý mu bol možno podobný, o tom ukrižovanom, ktorého kríž premohol svet? Povedal som mu, že ten, ktorý bol preňho kameňom úrazu sa pre mňa stal kameňom uholným, a že podobnosť medzi krížom a ľudským utrpením je podľa mňa kľúčom toho tajomstva, v ktorom sa stratila viera tohto dieťaťa? Sion však povstal z krematórií a masových hrobov. Židovský národ bol vzkriesený z týchto miliónov mŕtvych. To vďaka nim je opäť živý. My nepoznáme cenu ani jednej kvapky krvi, ani jednej slzy. Všetko je milosť. Ak je Večný Večným, jemu patrí posledné slovo pre každého z nás. Toto som mal povedať židovskému dieťaťu. Ale dokázal som ho len s plačom objať.

Pravda druhá:
B/ BOH SI POSLÚŽI VŠETKÝM.. AJ ZLÝMI VECAMI
"Boh nepoužíva pre náš rast len pozitívne udalosti, ale ***"tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré" (Rim 8,28).*** Ak milujeme Boha, otvoríme svoje srdce na pôsobenie jeho milosti, ktorá umožní, že všetko nám prináša úžitok, tak negatívne udalosti, ako aj pozitívne, a dokonca aj náš hriech.
Vo svojej všemohúcnosti je Boh schopný vyvodiť dobro aj zo zla. Toto sa symbolicky deje v jeho kríži: najväčší hriech, aký kedy ľudstvo spáchalo, vraždu jeho milovaného Syna, Boh pre nás použil na to najväčšie dobro: Spásu a večný život.
Príbeh o Jozefovi a jeho bratoch (porov. Gn 37-50) nám objasní túto tému. Jozef, druhý najmladší z dvanástich bratov bol predaný za otroka kvôli žiarlivosti svojich bratov. Po mnohých zvratoch sa stal správcom Egypta. A keď jeho rodina zomierala od hladu, rozhodol sa im odpustiť a zachrániť ich hovoriac:
"Vy ste síce snovali proti mne zlo, ale Boh to obrátil na dobro, aby uskutočnil to, čo je dnes, aby zachránil život mnohým ľuďom." (Gn 50,20)
Predtým bol Jozef takmer zavraždený svojimi bratmi, predaný do otroctva, ohováraný, a na niekoľko rokov uväznený. Bol to skrátka úplný opak prechádzky ružovou záhradou.

Pravda tretia:
C/ BOŽIA LOGIKA NÁS NEKONEČNE PRESAHUJE
Spravidla uvažujeme z ľudského pohľadu, teda z nášho horizontu, na základe našich prostriedkov a možností konania. Boh nerozmýšľa ľudským spôsobom, ale božím. Má širší, dlhší a hlbší rozhľad ako my:
- Širší (priestor): Boh objíma celú realitu, všetkých ľudí, všetky miesta.
- Dlhší (čas): Boh, nadriadený času a stvoriteľ času, má úplný rozhľad naprieč všetkými časmi. Jeho pohľad zahŕňa všetky doby a každý moment nášho života.
- Hlbší: Boh vidí srdce každého človeka a vie, čo sa nachádza v jeho hĺbkach.

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie, budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk

"Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty – hovorí Pán. Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú moje cesty vysoko od vašich ciest a moje myšlienky od vašich myšlienok." (Iz 55,8–9)

Práve preto je náročné pochopiť Božie konanie. Ak sa nám jeho konanie, či nekonanie, zdá niekedy nepochopiteľné, je to preto, lebo Božia moc nás úplne presahuje.

Boh nám dáva vysoký cieľ. Nechce pre nás život malých potešení, ale úplné, kompletné šťastie, ktorým je večný život. Nechce pre nás pohodlie, ale obrátenie, nie (alebo nie len) naše zdravie, ale svätosť. Robí všetko pre to, aby sa to stalo skutočnosťou, pričom stále rešpektuje našu slobodu.

V optike týchto troch právd:

1. Boh nechce zlo, 2. Boh si poslúži všetkým...aj zlými vecami, 3. Božia logika nás nekonečne presahuje.

sa poďme spoločne pozrieť na štyri postoje ako žiť vďačnosť v čase skúšok:

1. Pochopiť
2. Pamätať
3. Veriť
4. Prijať

Pochopiť, že Boh je prítomný aj v spôsoboch, ktoré nám unikajú.
Pamätať, na momenty požehnania, keď sme zarmútení.
Veriť, že všetko nám slúži na dobré.
Prijať plodnosť kríža.

1. ŠTYRI POSTOJE AKO ŽIŤ VĎAČNOSŤ V ČASE SKÚŠOK

Prvý postoj žitia vďačnosti v čase skúšok je:

A/ POCHOPIŤ, ŽE BOH JE PRÍTOMNÝ AJ V SPÔSOBOCH, KTORÉ NÁM UNIKAJÚ

Boh používa všetko, čo sa nám deje, dokonca aj skúšky, aby nás priviedol do večného života. To, čo sa môže zdať náročné, nepochopiteľné alebo zlé, môže byť plodné podľa nebeskej logiky. To je to, čo voláme Božskou Prozreteľnosťou. Je to pre nás ťažké pochopiť, pretože nevidíme celý reťazec príčin.

V niektorých prípadoch je vidno milosť, ktorú Boh dáva cez bolestnú udalosť:

Ukáže sa, že nepríjemná udalosť má aj vyšší význam. Ako v Prvej knihe Samuelovej, keď Šaul odchádza hľadať stratené oslice svojho otca, čo ho dovedie na izraelský trón (porov. 1Sam 9,3–17).

Negatívna udalosť viditeľne prinesie dobré ovocie. Napríklad svätý Ignác z Loyoly sa obrátil po zásahu delovou guľou počas obliehania Pamplony a svätý František z Assisi po ročnom pobyte vo väzení v Perugii.

Ale veľmi často nevidíme význam negatívnej udalosti. Väčšinou ten význam nie je ani viditeľný, ani pochopiteľný. Pochopíme ho až v nebi. Je to moment viery uprostred noci a dôvery napriek všetkému.

Náš život je tak trochu ako nástenný koberec s dvoma stranami, vrchnou a tou opačnou. Krásna strana reprezentuje náš život tak, ako ho uvidíme v nebi v celej jeho celistvosti. Tá opačná je to, čo vidíme na zemi. Logika nie je vždy viditeľná.

Vezmime si príklad svätého Vincenta de Paul, ktorý dostal od dobrodincov farmu, na ktorej veľa pracoval, aby tu mohol umiestniť členov jeho novej kongregácie. Po niekoľkých rokoch súd rozhodol, z neznámeho dôvodu, že tento dar bol nezákonný. Svätý Vincent tak prišiel o všetko vrátane nákladov investovaných do výstavby budov. Takto reaguje:
"Nech je zvelebený Boh!" zvolal otec Vincent. Tento výkrik zopakoval päť alebo šesťkrát so stúpajúcou horlivosťou. Potom odišiel do kostola, kde sa dlho modlil. Potom túto správu oznámil svojim blízkym spolupracovníkom s týmto vysvetlením: **"Vážme si, ako veľa sme získali touto stratou; pretože Boh nám vzal s touto farmou aj spokojnosť s tým, že ju máme, a ktorú sme mali, keď sme sem prišli; a toto osvieženie nám bolo ako nežný jed, ktorý zabíja, ako nožík, ktorý raní a ako oheň, ktorý horí a ničí. Aha, Boh nás vo svojom milosrdenstve zachránil z tohto nebezpečenstva; a keď budeme viac vystavení časným potrebám, jeho božská dobrota nás chce pozdvihnúť k väčšej dôvere v jeho Prozreteľnosť a priviesť nás k tomu, aby sme jej prenechali tak všetky potreby tohto života, ako aj spásne milosti."***[2]*

Spomeňme si na to, ako Prozreteľnosť zasiahla aj vo našom živote. Ako nás Pán viedol? Ako k nám hovoril? Ako zariadil, že sme stretli správnych ľudí v správny čas?
Ďakujme Pánovi za jeho Prozreteľnosť, ktorou nás viedol a osvecoval.
Rozhodnime sa urobiť vo svojom živote nejaký krok, ktorým Bohu preukážeme dôveru. Nemáme sa čoho báť, veď Boh je stále s nami.

Druhý postoj, ktorý nám pomáha žiť vďačnosť v čase skúšky je:
B/ PAMÄTAŤ NA MOMENTY POŽEHNANIA, KEĎ SME ZARMÚTENÍ
Všetci zažívame počas života momenty útechy aj zármutku. Útechu pociťujeme, keď nám naše vnútorné hnutia dodávajú nadšenie, oživujú nás, prinášajú pokoj, radosť, dôveru, lásku. Naopak, zármutok pociťujeme, keď sme znepokojení, v temnote, nepokojní a pokúšaní, a keď sa naša duša cíti ochabnutá, smutná a akoby vzdialená od svojho Stvoriteľa.*[3]*
My sami môžeme byť príčinou zármutku svojej duše, keď sme neporiadni, leniví a vlažní v duchovnom živote. Ale tieto stavy sa rovnako vyskytujú aj bez toho, aby sme za to niesli zodpovednosť. Tak trochu ako ročné obdobia, existujú aj obdobia duše: útecha je ako leto, zármutok ako zima.
Ročné obdobia majú svoj význam: leto je časom duchovnej vitality, viditeľného rastu a zbierania plodov. Zima je časom zakoreňovania, klíčenia, práce v hĺbke. Rovnako aj čas zármutku je užitočný, pretože nám umožňuje vyskúšať našu kvalitu, overiť, či sme schopní napredovať v službe Pánovi pre neho samého a nie len pre našu útechu.
Tento čas sucha nás udržiava v pokore. Pomáha nám pochopiť, že to nezávisí od nás, či dostaneme alebo si udržíme duchovné útechy.
Svätý Ignác odporúča, aby sme si v časoch zármutku spomínali na všetko, čo nám Pán dal, na všetko, za čo môžeme vzdávať vďaky, a aby sme pevne stáli a vytrvali až kým sa nevráti útecha. Pamätať na dôvody vďačnosti nám teda pomáha prekonať čas skúšky.

Už zo školských čias vieme, že na skúšky je dobre sa pripraviť. A teda:
Keď sme v skúške, môžeme si znova prečítať zoznam dobrodení (to bola úloha hneď na začiatku našej casty vďačnosti), ktoré nám Boh uštedril a spomínať si na ne. Je to vynikajúce cvičenie, ktoré nám pomáha obstáť, kým sa nevráti čas útechy.

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie, budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk

Treti postoj vďačnosti o hovorí o tom, že máme:

C/ VERIŤ, ŽE VŠETKO NÁM SLÚŽI NA DOBRÉ

Skúšky nie sú darmi sami o sebe. Ale v skúškach je dar, pretože je tu prítomná Božia milosť.
Ide o to, aby sme verili, že všetko, čo sa nám stane, nám slúži na dobré: tak príjemná ako aj nepríjemná udalosť, zdravie ako aj choroba, bohatstvo aj chudoba, úspech, či zlyhanie, atď. Boh používa všetko na naše dobro. Môžeme teda nadobudnúť úplnú dôveru ohľadom udalostí pretože nech sa stane čokoľvek, Boh je s nami a všetko premieňa v náš prospech.
Otec Jean de Menasce (1902 – 1973), francúzsky dominikán egyptského pôvodu a významný odborník na staroveký Irán hovoril mnohými jazykmi. Vo veku 57 rokov utrpel vážnu mozgovú príhodu a o desať rokov neskôr ďalšiu. Jeho posledné roky boli dlhou agóniou. Už mohol komunikovať len pomocou abecednej tabuľky. Deň po jeho smrti napísal André Frossard v novinách Le Figaro: ***"Tento muž, ktorý hovoril štrnástimi jazykmi, z ktorých dva, či tri orientálne boli neznáme ostatným smrteľníkom, hovoril aj pätnástym, ktorý k zrozumiteľnosti nepotrebuje slová: jazykom lásky."***
Jean de Menasce napísal: ***"Boh sa s nami nehrá. Ak nám niečo zoberie, je to preto, aby nám dal viac. Je nesmiernou milosťou vedieť, že človek nie je nič, skutočne nič." "Boh, ktorý vedel, že som v pokušení hovoriť, ma umlčal a ja viem, že to je milosť." A požiadal nás, aby sme sa modlili za to, aby zostal verný "milosti ticha", ktorú mu Boh poslal.***[4]
V skúškach dostávame veľa milostí. Mnohí ľudia svedčia o tom, ako v takej, či onakej skúške ich Boh naučil odovzdanosti, dôvere a daroval im pokoj.

Spomeňme si na ťažké chvíle nášho života. Aj keď sme sa možno cítili opustení (Nepovedal Ježiš na kríži: ***"Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?"***), Pán nás nikdy neopustil. Vždy bol s nami.
Poprosme Boha o milosť rozpoznať znamenia jeho prítomnosti pri nás v ťažkých časoch.
Všimnime si, ako nám Pán pomohol počas skúšok. Svojou útechou? Silou? Prítomnosťou priateľov? Nejakým Slovom, ktoré sme dostali? Nádejou, ktorú nám dal?
Precíťme vďačnosť voči Pánovi a poďakujme mu, že nás v skúškach podržal.

Štvrtým postojom ako žiť vďačnosť v čase skúšky je

D/ PRIJAŤ PLODNOSŤ KRÍŽA

V našich životoch sú kríže. To je fakt. Nevyhneme sa im, pretože život na zemi nie je raj. Svet, v ktorom sa nachádzame, je skazený, pokrivený (aspoň z časti). Všetkých sa nás to týka!
A Ježiš nám nehovorí: "Moji učeníci už nebudú nikdy trpieť." On nám hovorí: "Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma." (Mt 16,24).
Naše kríže, rovnako ako Ježišov kríž, sú pre nás miestom smrti. Často sa nám zdajú neprekonateľné. Lenže Ježiš prišiel, aby za nás premohol kríž. Objal kríž, aby sa zo znamenia smrti stalo pre nás znamenie života. Ježiš premieňa zdroj smrti na zdroj života. To je jazyk kríža. V ňom sme uschopnení zvíťaziť nad krížom.
Prejsť od odmietnutia, hnevu a nepochopenia kríža k prijatiu a láske ku krížu je veľký krok. Je to krok, ktorý robí naše kríže plodnými. Nikto to za nás neurobí. Podľa ľudského zmýšľania je prijatie kríža niečím šialeným, ale je to jediný spôsob, ako urobiť naše kríže plodnými.

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie, budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk

Nikdy nezabúdajme, že ***Boh dáva toľko milosti, koľko znášame skúšok,*** tak, aby nikdy neboli nad naše sily. Vždy nám dáva dostatočnú milosť, aby sme žili a zvládli prítomný okamih. Je to veľmi utešujúce. Prijať svoj kríž nám umožňuje niesť ho spolu s Ježišom. A on sa tak môže stať prameňom života a vzkriesenia pre nás samých a pre mnoho ďalších ľudí.
Spomeňme si na ťažké situácie svojho života a všimnime si, ako bol v nich Pán prítomný. Ako ich premenil na život? Ako umožnil, že sme cez tie ťažkosti mohli rásť, a že sme mohli pomôcť iným, ktorí prechádzali rovnakou situáciou?

Pane Ježišu,
dnes Ti dávam
ťažké kríže môjho života.
Viem, že zlo tohto sveta nepochádza od Teba,
ale že svet je skazený hriechom,
že celé stvorenie
sa zvíja v pôrodných bolestiach
kvôli zlu.
Chcem Ti znova vyznať,
ako pevne verím, že si dobrý.
Ďakujem za Tvoju dobrotu.
Prosím Ťa, nedopusť, aby som si myslel,
že by si ma mohol prísť trestať,
alebo že by si mi posielal skúšky.
Viem, že ma nikdy neopustíš;
že aj moment skúšky
je momentom milosti;
že dávaš toľko milostí,
koľko vo svojich skúškach potrebujem;
že nikdy nebudem premožený
alebo zavalený krížom.
Ďakujem za Tvoju prítomnosť v skúškach.
Ďakujem za to, čo ma učíš
aj cez skúšky.
Ďakujem, lebo prichádzaš zmeniť
moje miesta smrti na miesta života.
Teraz Ťa prosím
o milosť prijať moje kríže,
dôverovať Ti ešte radikálnejšie,
pretože Ty bdieš nado mnou
a nad každým z nás.
Amen.

---

[1] Katechizmus Katolíckej Cirkvi, 309.

[2] Pierre Descouvemont, Môžeme veriť v Prozreteľnosť? (Peut-on croire à la Providence ?), Paris, Éd. Emmanuel, 2007, s. 32.

[3] Porov. Svätý Ignác z Loyoly, Duchovné cvičenia, § 316-317.

[4] Jean de Menasce, Brána do záhrady (La Porte sur le Jardin), Paris, Cerf, p. 270.

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie,
budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk

MOJE POZNÁMKY:

Ak máš z tohto kurzu nejaké svedectvo alebo povzbudenie, budeme radi, ak nám ho pošleš na academy@godzone.sk